

1 Cwr y Ddinas / 1 Capital Quarter
Caerdydd / Cardiff
CF10 4BZ

Tel / Ffôn: 029 2032 0500

Fax / Ffacs: 029 2032 0600

Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660

info@audit.wales / post@archwilio.cymru

www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Reference: AC528/caf

Date issued: 17 November 2025

Dear Colleagues

Audit Fees Consultation 2026-27

Over the summer we consulted all our audited bodies, along with other stakeholders, on our proposed fee rates for 2026–27 and the resulting fee scales for local government bodies. Our consultation proposal was to increase our fee rates (i.e. the charge out rates of Audit Wales staff) by 5.5%, This was driven by a combination of inflationary pressures on our cost base and heightened quality expectations.

We received 17 responses, 10 of which highlighted that the proposed fee rates for 2026-27 represent an increase greater than the expected rate of inflation.

Respondents also queried how the cost of audit by Audit Wales compares with those from other providers and what Audit Wales is doing itself to minimise cost increases.

The Audit Wales Board and I are very grateful for all the feedback received and take the points raised extremely seriously. In the light of the consultation responses received, I am pleased to say that the final Fee Scheme that we will present to the Senedd's Finance Committee will reflect a lower fee rate increase of 5.3%. This will be achieved by Audit Wales increasing further what was already a stretching spending reduction and efficiency target for itself.

This letter sets out our responses to the main issues raised during the consultation and advice on how audited bodies can further minimise their audit costs.

How we set fees

It is important to note that an increase in fee rates does not necessarily mean that the audit fee for your organisation will rise by 5.3%. The fee charged is based on an estimate of the volume of work and the skills mix required to deliver the audit. For the audit of accounts in particular, this estimate is influenced by the quality of the

accounts and supporting working papers submitted for audit, as well as the timeliness with which audit queries are resolved. Similarly, the cost of a performance audit project can be reduced by timely submission by your organisation of information requested by the audit team and positive engagement with key officers. If the final cost of the audit is lower than estimated, we will issue a refund. Conversely, if the outturn exceeds the estimated fee, an additional charge may be necessary.

For the 2024-25 accounts audits, in some cases, we were able to set audit fees that were lower than those estimated in the previous year's audit plans. These reductions typically reflected efficiencies achieved in the accounts preparation and audit process, which had enabled us to refund part of the 2023-24 fee and rebase our estimate for 2024-25.

I cannot overstate how important this is in minimising the cost of audit. I am statutorily obliged to charge no more than the actual cost of the work we undertake. Hence, if your organisation is well prepared for audit, and if your accounts, systems and supporting information are of good quality and delivered in timely fashion, your audit should be smoother and swifter. If the opposite is the case, we will need to undertake more work and your audit fee will be commensurately higher. Your audit team will be happy to explore how such efficiencies might be identified within your organisation.

Why are Fees rates increasing more than inflation?

The top organisational priority for Audit Wales over the last two years has been to eliminate the backlogs of work that built up during and since the Covid pandemic. This is so that you have audited accounts on which to base decisions delivered in line with statutory deadlines, and performance audit work that is relevant and timely.

To tackle those backlogs we temporarily increased the number of CCAB qualified audit staff we employ. As our overheads must be recovered across the total number of audit staff, this increase enabled us to limit the rise in fee rates this year (2025-26) to just 1.7%, despite facing inflationary pressures of nearly 4%. Additionally, we identified efficiencies in our audit of accounts approach, allowing us to reduce fee scales for this work by an average of 3%, even with the modest increase in fee rates.

Next year we will see the opposite effect. By the end of 2026, we expect to have cleared most of the post-pandemic backlog, and we are reducing our audit staffing accordingly. This will mean fewer staff across whom overheads can be recovered. This is the main reason for the above-inflation increase in fee rates for 2026-27. Across the two years – 2025-26 and 2026-27 – however, you will note that next year's higher rate increase comes after a rise considerably lower than inflation in 2025-26.

To mitigate the impact of next year's increase, we have set an ambitious target to reduce our overheads by over 7% in 2026-27. As already mentioned, following the fee consultation, we have revisited our cost and savings assumptions and reduced our proposed increase in fee rates from 5.5% to 5.3% - although this remains subject to consideration by the Senedd Finance Committee.

Fee comparison

We are often asked how our fees benchmark against other audit providers.

Quality pressures, and the consequent fee increases, are common across both the public and private sectors. These pressures include more demanding auditing standards and enhanced regulatory oversight; responses to audit failures and public trust issues in the private sector that have impacted the entire profession; skills shortages leading to recruitment and retention challenges; and increased complexity within the audit environment.

A recent study by [The Audit Reform Lab](#), based at the University of Sheffield, assessed the performance of the local public audit system in England and drew comparison with the position in Scotland and Wales.

One of the report's observations was that Wales:

"...appears to provide a cost effective, reliable and robust public audit of local authorities, that is now price and performance competitive with private auditors."

Annex 1 includes the relative fee rates from our fees consultation compared with those for English local government bodies. The tables in **Annex 1** show clearly that fee rates in Wales are very significantly lower than those being charged to English local government bodies.

While it is important to highlight how our fee rates compare with publicly available information on audit fees elsewhere, our primary focus remains ensuring that our audits deliver value for money for the Welsh taxpayer while enabling us to maintain a high-quality service. As Auditor General, I am very confident that this is the case.

Cost reduction

We recognise that public bodies are themselves facing considerable financial pressures and that any increase in audit fees will not be welcome. I fully understand, therefore, that we need to demonstrate what we are doing to control our own costs.

A significant focus for us is to reduce our cost base, while maintaining audit quality standards. Over the past ten years, we have reduced the cost of public audit in Wales by 4% in real terms, despite an expanded scope of work, and the higher audit quality requirements I have highlighted. Since I took up post as Auditor General in 2018, key savings we have delivered include:

Reshaping our workforce: We have reduced the proportion of directors and managers thus reducing the overall cost of audit.

Investing for the future: At the same time, we have also invested in our graduate and apprentice development programmes. These provide opportunities for school leavers and graduates in Wales, improve social mobility, and help develop auditors for the future and future financial managers for the Welsh public sector. Many of the people we have trained have moved successfully into finance positions in other Welsh public bodies.

In-sourcing audit work: Since 2021–22, we have ceased using private sector firms for audit delivery. This makes us unique among UK public audit bodies and has protected the public purse in Wales from the significant price increases charged by private providers contracted to deliver work in the public sector elsewhere in the UK.

Reducing travel costs: We have cut travel expenditure from £1.2 million in 2019-20 to just over £200,000 in our coming Estimate. This was achieved through a significant change in the terms and conditions of Audit Wales staff and by changing how we work to minimise travel, delivering both environmental and cost benefits.

Smaller, more efficient offices: We have moved to smaller, cheaper and more energy-efficient offices across Wales, saving around £250,000 annually despite rising utility costs.

Challenging non-pay budgets: More generally, we continually review our operating model and non-pay budgets to identify and deliver efficiencies wherever possible.

Investing in technology

Investing in technology is central to enhancing audit quality and efficiency, with data analytics playing an increasingly important role. However, inconsistent data quality across public bodies remains a challenge - one we are working to address in collaboration with other audit bodies across the UK and Republic of Ireland. A recent AI pilot has delivered promising results, although we are taking a cautious approach to development, mindful of the risks associated with AI adoption. In the shorter term, our focus is on delivering better quality outcomes through targeted improvements; in the longer term, we aim to embed sustainable efficiencies into our work through smarter use of digital tools.

Once again, however, our ability to apply the potential of technology to our work depends equally on the readiness of our audited bodies. Many audited bodies operate financial and management information systems that are outdated, meaning that the benefits of new technology on our part will be hard to achieve. Whilst I appreciate the financial pressure that public bodies face, I very much hope that investment in such infrastructure will be prioritised. A more efficient audit process would be one small benefit, but far more important, of course, would be the associated strengthening of organisational governance and informed decision-making for our audited bodies.

Proportionality

Some smaller bodies raised concerns during the consultation that their audit fees appeared disproportionate to their size. While I understand and empathise with these concerns, it is important to emphasise that our audit approach is determined by professional auditing standards, which do not permit the application of a different methodology for smaller organisations.

In practice, some smaller bodies can also present complexities and risks that are not necessarily reflected by their size, and these factors can influence the cost of audit delivery.

We are aware of various initiatives - both from the Financial Reporting Council and international standard-setters – which are exploring how audit can be made more proportionate. We are monitoring and engaging with these developments.

I hope this response helps to clarify the various issues raised during the fees consultation. If you have any further questions, please do not hesitate to contact either myself or Ann-Marie Harkin, Executive Director of Audit Delivery.

Yours sincerely

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Adrian Crompton', with a horizontal line underneath.

ADRIAN CROMPTON
Auditor General for Wales

Annex 1: fees comparison

Table 1: Audit Wales proposed fee rates 2026-27

Grade	Rate (£ per hour) 2026-27	Rate (£ per hour) 2025-26
Audit Director	189	183
Audit Manager	146	141
Audit Lead	120	115
Senior Auditor	96	91
Auditor	66	66
Graduate trainee	63	59
Apprentice	50	47

Source: [Consultation on Fee Scales 2026-27](#)

Table 2: PSAA rate card for 2024-25 audits

Grade of Staff	Hourly Rate
Partner/Director	£428
Senior Manager/Manager	£236
Senior Auditor	£153
Other Staff	£117

Source: [Rate card - PSAA](#)

Note

Public Sector Audit Appointments Ltd (PSAA) is an independent, not-for-profit company established by the Local Government Association (LGA) in England. One of its main roles is to set audit fees for local government bodies in England. PSAA reported that around 98% of eligible local government bodies have opted in to its fee scheme.

1 Cwr y Ddinas / 1 Capital Quarter
Caerdydd / Cardiff
CF10 4BZ

Tel / Ffôn: 029 2032 0500

Fax / Ffacs: 029 2032 0600

Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660

info@audit.wales / post@archwilio.cymru

www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Cyfeirnod: AC528/caf

Dyddiad cyhoeddi: 17 Tachwedd
2025

Annwyl cydweithwyr

Ymgynghoriad Ffioedd Archwilio 2026-27

Dros yr haf fe wnaethom ymgynghori â'n holl gyrff archwiliedig, ynghyd â rhanddeiliaid eraill, ar ein cyfraddau ffioedd arfaethedig ar gyfer 2026–27 a'r graddfeydd ffioedd sy'n deillio o hynny ar gyfer cyrff llywodraeth leol. Ein cynnig ymgynghori oedd cynyddu ein cyfraddau ffioedd (h.y. cyfraddau tâl staff Archwilio Cymru) o 5.5%, Cafodd hyn ei yrru gan gyfuniad o bwysau chwyddiant ar ein sylfaen costau a disgwyliadau ansawdd uwch.

Cawsom 17 o ymatebion, ac roedd 10 ohonynt yn tynnu sylw at y ffaith bod y cyfraddau ffioedd arfaethedig ar gyfer 2026-27 yn cynrychioli cynnydd sy'n fwy na'r gyfradd chwyddiant ddisgwyliedig. Gofynnodd ymatebwyr hefyd sut mae cost archwilio gan Archwilio Cymru yn cymharu â rhai gan ddarparwyr eraill a'r hyn y mae Archwilio Cymru yn ei wneud ei hun i leihau cynnydd mewn costau.

Mae Bwrdd Archwilio Cymru a minnau yn ddiolchgar iawn am yr holl adborth a gafwyd ac yn cymryd y pwyntiau a godwyd o ddifrif iawn. Yng ngoleuni'r ymatebion i'r ymgynghoriad a dderbyniwyd, mae'n bleser gennyf ddweud y bydd y Cynllun Ffioedd terfynol y byddwn yn ei gyflwyno i Bwyllgor Cyllid y Senedd yn adlewyrchu cynnydd is o 5.3% yn y gyfradd ffioedd. Bydd hyn yn cael ei gyflawni gan Archwilio Cymru gan gynyddu ymhellach yr hyn a oedd eisoes yn darged lleihau gwariant ac effeithlonrwydd iddo'i hun.

Mae'r llythyr hwn yn nodi ein hymatebion i'r prif faterion a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad a'n cyngor ar sut y gall cyrff a archwiliwyd leihau eu costau archwilio ymhellach.

Sut rydym yn gosod ffioedd

Mae'n bwysig nodi nad yw cynnydd mewn cyfraddau ffioedd o reidrwydd yn golygu y bydd y ffi archwilio ar gyfer eich sefydliad yn codi 5.3%. Mae'r ffi a godir yn seiliedig ar amcangyfrif o faint y gwaith a'r cymysgedd sgiliau sydd eu hangen i gyflawni'r archwiliad. Ar gyfer archwilio cyfrifon yn benodol, mae'r amcangyfrif hwn yn cael ei ddylanwadu gan ansawdd y cyfrifon a'r papurau gwaith ategol a gyflwynir i'w harchwilio, yn ogystal â'r prydlondeb y mae ymholiadau archwilio yn cael eu datrys. Yn yr un modd, gellir lleihau cost prosiect archwiliad perfformiad trwy gyflwyno gwybodaeth a ofynnir gan y tîm archwilio gan eich sefydliad yn brydlon a thrwy ymgysylltu'n gadarnhaol gyda swyddogion allweddol. Os yw cost derfynol yr archwiliad yn is na'r amcangyfrif, byddwn yn rhoi ad-daliad. I'r gwrthwyneb, os yw'r alldro yn fwy na'r ffi amcangyfrifedig, efallai y bydd angen tâl ychwanegol.

Ar gyfer archwiliadau cyfrifon 2024-25, mewn rhai achosion, llwyddom i osod ffioedd archwilio a oedd yn is na'r hyn a amcangyfrifwyd yng ngynlluniau archwilio'r flwyddyn flaenorol. Yn gyffredinol, adlewyrchwyd y lleihad hwn yn effeithlonrwydd a gyflawnwyd yn y broses paratoi ac archwilio cyfrifon, a oedd wedi galluogi i ni ad-dalu rhan o'r ffi 2023-24 ac ailsefydlu ein rhagamcan ar gyfer 2024-25.

Ni allaf orbwysleisio pa mor bwysig yw hyn wrth leihau cost archwilio. Rwy'n rhaid i mi godi dim mwy na gwirioneddol gost y gwaith rydyn ni'n ei wneud. Felly, os yw'ch sefydliad wedi'i baratoi'n dda ar gyfer archwilio, ac os yw eich cyfrifon, systemau a gwybodaeth ategol o ansawdd da ac wedi'u cyflwyno mewn modd amserol, dylai eich archwiliad fod yn fwy llyfn a chyflymach. Os yw'r gwrthwyneb yn wir, bydd angen i ni ymgymryd â mwy o waith a bydd eich ffi archwilio yn gymesur uwch. Bydd eich tîm archwilio yn hapus i archwilio sut y gellid nodi effeithlonrwydd o'r fath yn eich sefydliad.

Pam mae cyfraddau ffioedd yn cynyddu mwy na chwyddiant?

Prif flaenoriaeth sefydliadol Archwilio Cymru dros y ddwy flynedd ddiwethaf yw dileu'r ôl-groniadau o waith a gronwyd yn ystod ac ers pandemig Covid. Mae hyn er mwyn i chi gael cyfrifon archwilio ar gyfer seilio penderfyniadau a gyflwynir yn unol â dyddiadau cau statudol, a gwaith archwilio perfformiad sy'n berthnasol ac yn amserol.

Er mwyn mynd i'r afael â'r ôl-groniadau hynny, fe wnaethom gynyddu niferoedd staff archwilio cymwysedig CCAB yr ydym yn eu cyflogi dros dro. Gan fod yn rhaid adennill ein gorbenion ar draws cyfanswm nifer y staff archwilio, roedd y cynnydd hwn yn ein galluogi i gyfyngu'r cynnydd mewn cyfraddau ffioedd eleni (2025-26) i ddim ond 1.7%, er gwaethaf wynebu pwysau chwyddiant o bron i 4%. Yn ogystal, fe wnaethom nodi effeithlonrwydd yn ein dull archwilio cyfrifon, gan ein galluogi i leihau

graddfeydd ffioedd ar gyfer y gwaith hwn o 3% ar gyfartaledd, hyd yn oed gyda'r cynnydd cymedrol mewn cyfraddau ffioedd.

Y flwyddyn nesaf byddwn yn gweld yr effaith i'r gwrthwyneb. Erbyn diwedd 2026, rydym yn disgwyl clirio'r rhan fwyaf o'r ôl-groniad ar ôl y pandemig ac rydym yn lleihau ein staffio archwilio yn unol â hynny. Bydd hyn yn golygu llai o staff y gellir adennill gorbenion. Dyma'r prif reswm dros y cynnydd uwchben chwyddiant mewn cyfraddau ffioedd ar gyfer 2026-27. Ar draws y ddwy flynedd - 2025-26 a 2026-27 - fodd bynnag, byddwch yn nodi bod cynnydd uwch y gyfradd y flwyddyn nesaf yn dod ar ôl cynnydd sylweddol is na chwyddiant yn 2025-26.

Er mwyn lliniaru effaith cynnydd y flwyddyn nesaf, rydym wedi gosod targed uchelgeisiol i leihau ein gorbenion dros 7% yn 2026-27. Fel y soniwyd eisoes, yn dilyn yr ymgynghoriad ar ffioedd, rydym wedi ailedrych ar ein rhagdybiaethau cost ac arbedion ac wedi lleihau ein cynnydd arfaethedig mewn cyfraddau ffioedd o 5.5% i 5.3% - er bod hyn yn parhau i fod yn destun ystyriaeth gan Bwyllgor Cyllid y Senedd.

Cymhariaeth ffioedd

Gofynnir yn aml i ni sut mae ein ffioedd yn meincnodi yn erbyn darparwyr archwilio eraill.

Mae pwysau ansawdd, a'r cynnydd ffioedd dilynol, yn gyffredin ar draws y sectorau cyhoeddus a phreifat. Mae'r pwysau hyn yn cynnwys safonau archwilio mwy heriol a goruchwyliaeth reoleiddiol uwch; ymatebion i fethiannau archwilio a materion ymddiriedaeth y cyhoedd yn y sector preifat sydd wedi effeithio ar y proffesiwn cyfan; prinder sgiliau sy'n arwain at heriau recriwtio a chadw; a chymhlethdod cynyddol o fewn yr amgylchedd archwilio.

Asesodd astudiaeth ddiweddar gan [The Audit Reform Lab](#), sydd wedi'i leoli ym Mhrifysgol Sheffield, berfformiad y system archwilio cyhoeddus leol yn Lloegr a chymharu â'r sefyllfa yng Nghymru a'r Alban.

Un o sylwadau'r adroddiad oedd bod Cymru:

"... seems to provide a cost effective, reliable and robust public audit of local authorities, that is now price and performance competitive with private auditors."

Mae **Atodiad 1** yn cynnwys y cyfraddau ffioedd cymharol o'n hymgyngoriad ffioedd o'i gymharu â'r rhai ar gyfer cyrff llywodraeth leol yn Lloegr. Mae'r tablau yn **Atodiad 1** yn dangos yn glir bod cyfraddau ffioedd yng Nghymru yn sylweddol is na'r rhai sy'n cael eu codi ar gyfrif llywodraeth leol yn Lloegr.

Er ei bod yn bwysig tynnu sylw at sut mae ein cyfraddau ffioedd yn cymharu â gwybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd am ffioedd archwilio mewn mannau eraill, mae

ein prif ffocws yn parhau i sicrhau bod ein harchwiliadau yn darparu gwerth am arian i drethdalwr Cymru tra'n ein galluogi i gynnal gwasanaeth o ansawdd uchel. Fel Archwilydd Cyffredinol, rwy'n hyderus iawn bod hyn yn wir.

Lleihau costau

Rydym yn cydnabod bod cyrff cyhoeddus eu hunain yn wynebu pwysau ariannol sylweddol ac na fydd croeso i unrhyw gynnydd mewn ffioedd archwilio. Rwy'n deall yn llawn, felly, bod angen i ni ddangos yr hyn yr ydym yn ei wneud i reoli ein costau ein hunain.

Ffocws sylweddol i ni yw lleihau ein sylfaen costau, tra'n cynnal safonau ansawdd archwilio. Dros y deng mlynedd diwethaf, rydym wedi lleihau cost archwilio cyhoeddus yng Nghymru 4% mewn termau real, er gwaethaf cwrpas ehangach o waith, a'r gofynion ansawdd archwilio uwch yr wyf wedi'u hamlygu. Ers i mi ddechrau swydd fel Archwilydd Cyffredinol yn 2018, mae arbedion allweddol yr ydym wedi'u cyflawni yn cynnwys:

Ail-lunio ein gweithlu: Rydym wedi lleihau cyfran y cyfarwyddwyr a'r rheolwyr a thrwy hynny leihau cost gyffredinol archwilio.

Buddsoddi ar gyfer y dyfodol: Ar yr un pryd, rydym hefyd wedi buddsoddi yn ein rhaglenni datblygu graddedigion a phrentisiaid. Mae'r rhain yn darparu cyfleoedd i bobl sy'n gadael yr ysgol a graddedigion yng Nghymru, yn gwella symudedd cymdeithasol, ac yn helpu i ddatblygu archwilydwr ar gyfer y dyfodol a rheolwyr ariannol y dyfodol ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru. Mae llawer o'r bobl rydyn ni wedi'u hyfforddi wedi symud yn llwyddiannus i swyddi cyllid mewn cyrff cyhoeddus eraill yng Nghymru.

Mewnoli gwaith archwilio: Ers 2021–22, rydym wedi rhoi'r gorau i ddefnyddio cwmnïau'r sector preifat ar gyfer cyflawni archwiliadau. Mae hyn yn ein gwneud yn unigryw ymhlith cyrff archwilio cyhoeddus y DU ac wedi diogelu'r pwrs cyhoeddus yng Nghymru rhag y cynnydd sylweddol mewn prisiau a godir gan ddarparwyr preifat sydd wedi'u contractio i gyflawni gwaith yn y sector cyhoeddus mewn mannau eraill o'r DU.

Lleihau costau teithio: Rydym wedi torri gwariant teithio o £1.2 miliwn yn 2019-20 i ychydig dros £200,000 yn ein Amcangyfrif sydd i ddod. Cyflawnwyd hyn drwy newid sylweddol yn nhermau ac amodau staff Archwilio Cymru a thrwy newid sut rydym yn gweithio i leihau teithio, gan sicrhau buddion amgylcheddol a chostau.

Swyddfeydd llai, mwy effeithlon: Rydym wedi symud i swyddfeydd llai, rhatach a mwy ynni-effeithlon ledled Cymru, gan arbed tua £250,000 bob blwyddyn er gwaethaf costau cyfleustodau cynyddol.

Herio cyllidebau nad ydynt yn dâl: Yn fwy cyffredinol, rydym yn adolygu ein model gweithredu a'n cyllidebau nad ydynt yn dâl yn barhaus i nodi a chyflawni effeithlonrwydd lle bynnag y bo modd.

Buddsoddi mewn technoleg

Mae buddsoddi mewn technoleg yn ganolog i wella ansawdd ac effeithlonrwydd archwilio, gyda dadansoddeg data yn chwarae rôl gynyddol bwysig. Fodd bynnag, mae ansawdd data anghyson ar draws cyrff cyhoeddus yn parhau i fod yn her - un yr ydym yn gweithio i fynd i'r afael â hi mewn cydweithrediad â chyrrff archwilio eraill ledled y DU a Gweriniaeth Iwerddon. Mae peilot AI diweddar wedi cyflawni canlyniadau addawol, er ein bod yn cymryd ymagwedd ofalus at ddatblygu, gan ystyried y risgiau sy'n gysylltiedig â mabwysiadu AI. Yn y tymor byrrach, ein ffocws yw cyflawni canlyniadau o ansawdd gwell trwy welliannau wedi'u targedu; Yn y tymor hwy, rydym yn anelu at ymgorffori effeithlonrwydd cynaliadwy yn ein gwaith trwy ddefnydd doethach o offer digidol.

Unwaith eto, fodd bynnag, mae ein gallu i gymhwyso potensial technoleg i'n gwaith yn dibynnu ar barodrwydd ein cyrff archwilio. Mae llawer o gyrff archwilio yn gweithredu systemau gwybodaeth ariannol a rheoli sydd wedi dyddio, sy'n golygu y bydd manteision technoleg newydd ar ein rhan yn anodd eu cyflawni. Er fy mod yn gwerthfawrogi'r pwysau ariannol y mae cyrff cyhoeddus yn eu hwynebu, rwy'n gobeithio'n fawr y bydd buddsoddiad mewn seilwaith o'r fath yn cael ei flaenoriaethu. Byddai proses archwilio fwy effeithlon yn un budd bach, ond yn bwysicach o lawer, wrth gwrs, fyddai cryfhau llywodraethu sefydliadol a gwneud penderfyniadau gwyrbodus ar gyfer ein cyrff archwilio.

Chymesuredd

Cododd rhai cyrff llai bryderon yn ystod yr ymgynghoriad bod eu ffioedd archwilio yn ymddangos yn anghymesur â'u maint. Er fy mod yn deall ac yn cydymdeimlo â'r pryderon hyn, mae'n bwysig pwysleisio bod ein dull archwilio yn cael ei bennu gan safonau archwilio proffesiynol, nad ydynt yn caniatáu cymhwyso methodoleg wahanol ar gyfer sefydliadau llai.

Yn ymarferol, gall rhai cyrff llai hefyd gyflwyno cymhlethdodau a risgiau nad ydynt o reidrwydd yn cael eu hadlewyrchu gan eu maint, a gall y ffactorau hyn ddylanwadu ar gost cyflawni archwilio.

Rydym yn ymwybodol o wahanol fentrau - gan y Cyngor Adrodd Ariannol a gosodwyr safonau rhyngwladol - sy'n archwilio sut y gellir gwneud archwilio yn fwy cymesur. Rydym yn monitro ac yn ymgysylltu â'r datblygiadau hyn.

Gobeithio y bydd yr ymateb hwn yn helpu i egluro'r gwahanol faterion a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad â ffioedd. Os oes gennych unrhyw gwestiynau pellach, mae croeso i chi gysylltu â fi neu Ann-Marie Harkin, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyflenwi Archwilio.

Yn gywir

ADRIAN CROMPTON
Archwilydd Cyffredinol Cymru

Atodiad 1: cymharu ffioedd

Tabl 1: Cyfraddau ffioedd arfaethedig Archwilio Cymru 2026-27

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2026-27	Cyfradd (£ yr awr) 2025-26
Cyfarwyddwr Archwilio	189	183
Rheolwr Archwilio	146	141
Arweinydd Archwilio	120	115
Uwch-archwilydd	96	91
Archwilydd	66	66
Hyfforddai graddedig	63	59
Prentis	50	47

Ffynhonnell: [Ymgynghoriad ar Raddfeydd Ffioedd 2026-27](#)

Tabl 2: Cerdyn cyfradd PSAA ar gyfer archwiliadau 2024-25

Grade of Staff	Hourly Rate
Partner/Director	£428
Senior Manager/Manager	£236
Senior Auditor	£153
Other Staff	£117

Ffynhonnell: [Cerdyn ardrethi - PSAA](#)

Noder

Mae Public Sector Audit Appointments Ltd (PSAA) yn gwmni annibynnol, nid-er-elw a sefydlwyd gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol (LGA) yn Lloegr. Un o'i brif rolau yw gosod ffioedd archwilio ar gyfer cyrff llywodraeth leol yn Lloegr. Adroddodd PSAA fod tua 98% o gyrff llywodraeth leol cymwys wedi optio i mewn i'w gynllun ffioedd.